N°. 14. A°. 1834.

MAANDAG DEN 17den FEBRUARIJ.

SURINAAMSCHE COURANT.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

Den 13 Februarij 1834.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, van den 5 dezer, n°. 115/100, is tot VAANDRIG in de Divisie *Para* benoemd en aangesteld: SAMUEL DEL PRADO.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

Den 16 Februarij 1834.

Alzoo de navolgende personen zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal hebben geadresseerd, met verzoek om te mogen verkrijgen *Brieven van Manumissie*, voor de natemelden Slaven, te weten:

HENRICUS BIJLAART, voor de Slavin BETJE, hem *nom. ux.* toebehoorende, en voor de Slavin MARIE, aankomende den Boedel wijlen de wed. DE GRAAF, geboren MEURS; — en

LAURENS ARON DE MESQUITA, als *Straatvoogd* over en voor de Slavin DOROTHEA.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, om zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van drie weken, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd de verzochte *Brieven van Manumissie* verleend worden.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

MENGELINGEN.

HERINNERINGEN UIT HET LEVEN VAN GAUVION DE SAINT CYR.

(Vervolg en Slot van N°. 13.)

Ook deze gevaarlijke taak werd roemrijk door hem volvoerd; hij sloeg de Oostenrijkers onder Karaczai, in een tweede treffen bij Novi, en den generaal Klenau bij Albaro, in een oogenblik dat de nood der bezetting, door honger, verraad en muiterij, ten hoogsten toppunt was gekomen. Genua werd voor ditmaal behouden. Saint-Cyr, tot eersten luitenant bij het leger in Italië bevorderd, was de eerste, die tot belooning eene eeresabel van den eersten konsul ontving, (gelijk men weet, een dier middelen, waarvan Buonaparte zich zoo meesterlijk bediende om het gevoel van eer bij den krijgsman op te wekken). Moreau deed aanzoek om hem tot aanvoerder van eene afdeeling des legers van den Rijn te doen benoemen, dat in den jare 1800 tegen Kray te velde trok; er greep daarna evenwel eene verkoeling tusschen hen plaats, die niet zonder een merkelijk nadeeligen invloed op de volgende krijgsverrigtingen schijnt gebleven te zijn. St. Cyr, vocht bij Möskirch en Engen, overwon, als altijd, bij Biberach, maar verliet het leger toen Grenier bij hetzelve was aangekomen. Buonaparte stelde hem daarop tot staatsraad bij de afdeeling der oorlogszaken aan, en zond hem in 1801 naar Spanje, om zijnen broeder Lucien te vervangen en daar de krijgsonderneemingen te besturen. Het volgende jaar keerde hij naar Parijs terug in zijne hoedanigheid van staatsraad; reisde vervolgens met gelijken last naar Napels, waar hij twee jaren in de neteligste staatkundige betrekkingen doorbragt. Ondanks zijne uitstekende verdiensten, bevond zich zijn naam niet op de lijst dergenen, welke van den toenmaligen keizer den maarschalks staf verkregen; echter werd hij met het lint van het legioen van eer versierd en tot generaal-overste der Kurassiers benoemd. Nadat hij in Mei 1805 getuige geweest was van Napoleons kroening in Milaan, en alvorens, na het met den Marchese Gallo gesloten verdrag, Napels te hebben verlaten, nam hij bij de insluiting van Venetië, het bevel over den regtervleugel van het leger van Massena op zich, sloeg den Prins Rohan bij Castel-Franco, en maakte, ofschoon zwakker, diens geheele korps, krijgsgevangen. Nogmaals naar Napels terug gezonden wordende, bekwam hij, in overeenstemming met zijnen wensch, van Koning Josef, het bevel over de troepen in de Abruzzen, tot dat Napoleon hem in den jare 1806 opontbood om tot in Augustus 1808 in Boulogne het kommando over het daarliggend kustleger over te nemen. Na de noodlottige gebeurtenissen in Baylen voerde Saint-Cyr de zevende divisie, van Perpignan naar Katalonie, onder de ongunstigste vooruitzigten. Hij veroverde niettemin Rosas; bevrijdde, door de overwinning bij Cardebeu, den in Barcelona ingesloten Generaal Duhesme; won daar te boven den slag bij Molino del Rey, en sloeg de Spanjaarden tot Tarragona, ja zelfs, tot over den Ebro terug. Reding stond tegenover hem, maar was niet gelukkiger en viel in den slag bij Valls, waar Saint Cyr, geheel uit vrije beweging, zijn geschut werkeloos had gelaten, om zijne benden aan geene te gemakkelijke zegepralen te gewennen. Met de belegering van Girona kregen de zaken in Spanje een anderen keer, daar toen de strijd tot eenen met grimmigheid gevoerden volks-oorlog oversloeg. Saint-Cyr weigerde volstandig om zijn leger op het zoo uitgestrekt strijdperk te versnipperen. Augerau werd tot zijnen opvolger aangesteld, en toen diens komst, onder allerlei voorwendsels, bijna drie maanden lang verschoven werd, verliet hij het leger, zonder zijne komst af te wachten. Ten gevolge van deze eigendunkelijke handelwijze werd er, met intrekking zijner jaarwedden, arrest op zijn landgoed gelegd. Eerst den 14 April 1811 riep een keizerlijk besluit hem van daar naar den staatsraad terug, met genoegdoening voor het hem onthoudene.

In den veldtogt van 1812 trad hij als aanvoerder der 6de Beijersche leger-afdeeling aan de Dwina, onder het opperbevel van den Maarschalk Oudinot, weder in dienst. Beiden werden bij het treffen van 7 Augustus gewond; de laatste verliet het leger. Saint-Cyr nam nu ook het bevel der tweede afdeeling op zich, en werd, ten gevolge der kort daarop bij Polosk bevochtene zegepraal — bij welke gelegenheid hij, als een andere Blücher bij Belle-Alliance, slechts door een gelukkig toeval der gevangenschap ontkwam, — met den, hem acht jaren te voren onthouden Maarschalk-staf begiftigd. In October had hij, op datzelfde slagveld, eenen zwaarderen strijd door te staan, werd, gevaarlijker dan de eerste maal gewond, bestuurde evenwel nog op een' afstand de bewegingen en den terugtogt zijner beide afdeelingen, tot dat zij aan den Maarschalk Victor waren overgedragen, en kwam zoo, wat zijn persoon betreft, in December gelukkig te Plosk aan. De Onder-Koning droeg hem het bevel van de te Berlijn ingeleverde 11de afdeeling op; eene aldaar heerschende *typhus* deed hem echter tot eenen oogenblikkelijken terugkeer naar Frankrijk besluiten.

In het jaar 1813, nadat een aanval van beroerte hem belet had aan den slag bij Bautzen deel te nemen, viel hem te beurt, om met de ter naauwernood zamengestelde en slecht geoefende 14de afdeeling, na het eindigen van den wapenstilstand, de Boheemsche grenzen, van de Elve af tot Hof toe, te bewaken. Ditmaal handelde hij voor het eerst onder de onmiddellijke hoogere leiding van Napoleon. Door het verbondene leger uit het Erzgebergte terug gedrongen, was hij het, die Dresden tot de komst des Keizers verdedigde, en die te vergeefs gepoogd had, denzelven tot eenen aanval op Bohemen in staat te stellen. Na de ongelukkige voorvallen bij Kulm, aan de Katzbach en bij Dennewitz, werd het nogmaals het lot der 14de afdeeling om aan de eigten van het Erzgebergte den voorposten-oorlog te voeren, tot dat de van Wartenburg het tooneel van den strijd des hoofdlegers naar den Elster verplaatste. Saint-Cyr bleef tot verdediging van Dresden achter; door honger, ziekte en overmagt in het naauw gebragt, besloot hij tot een, door Chasteler bij Klenau bewerkt, eervol verdrag, dat intusschen door den Vorst van Schwarzenberg niet bekrachtigd was, en de afzetting des Generaals Klenau, en de gevangenneming van Saint-Cyr en diens afdeeling na zich sleepte. Hier eindigt de eigenlijk krijgskundige loopbaan van onzen held.

Niet voor de uitvaardiging van het charter keerde St. Cyr in zijn vaderland terug; hij vond zijne naam op de lijst der pairs door Lodewijk XVIII onderteekend, maar bleef echter gedurende de eerste restauratie ambteloos. In Maart 1815 bekwam hij op zijn landgoed, geheel onverwacht, het bevel om zich naar Lyon te begeven; werd vervolgens in den raad des Konings geroepen, tot de behandeling van velerlei aangelegenheden gebezigd, en ten laatste naar de Loire gezonden, waar echter al spoedig daarna de opstand ten voordeele van Buonaparte uitbrak. Het strookte evenmin met zijne inzigten om te emigreren, als om het honderddaagsche bestuur zijnen arm en raad te leenen. In de vergadering, den 1 Julij in de Tuilerien en te la Villette gehouden, werd zijn voorslag — om zich door een volks-opstand weder in staat van tegenweer te stellen, en aan de spits van een weder zegevierend heir den Koning terug te roepen — verworpen. Lodewijk XVIII droeg hem, bij zijnen terugkeer, de portefeuille van het ministerie voor de oorlogszaken op. De hervorming van het leger en van het geheele krijgswezen, had hij nu op het oog. Maar zijne inzigten en ontwerpen vonden ook veelvuldigen tegenstand. Het ministerie Talleyrand, waarvan hij deel uitmaakte, viel in September 1815. In Junij 1817, op nieuw in de staatkundige wereld teruggeroepen, werd hem eerst het bestuur

van het zeewezen, en in September ten tweeden male dat van oorlog, toevertrouwd. Nog koesterde hij de hoop om zijn vaderland door de invoering van een verbeterd stelsel van krijgsopschrijving, en door de regeling van de krijgshuishoudkunde, waarlijk groote diensten te bewijzen. Zijne voorstellen, met betrekking tot het eerstgenoemde, werden in Februarij en Maart 1818, door beide kamers, na langdurige en hevige beraadslagingen, met eene beslissende meerderheid aangenomen. In de krijgskundige oefenscholen werd de leerwijze van »wederkeerig onderrigt" ingevoerd. Een nieuw verdedigings-stelsel, waarbij de versterking van Lyon en Parijs en eene gedeeltelijke slechting der grens-vestingen eene eerste plaats bekleedden, werd door eene commissie van Generaals der artillerie, de afdeeling vestingbouwkundigen en den algemeenen staf overwogen, en is thans na de omwenteling meer gevolgd geworden; eveneens ondergingen de krijgswetten eene herziening, en werd er een nieuw reglement van pensionering voorbereid. Een groot getal belangrijke besluiten staaft den duur van zijn tweede ministerie. Een hevig aanval van jicht noodzaakte hem eenigen tijd bijzondere zorg voor zijne gezondheid te dragen; door de onophoudelijke wisseling der staatkundige stelsels, personen en kuiperijen, drong hij op zijn ontslag aan. Hij wees den titel van Hertog van de hand, liet, wel is waar, nogmaals tot de aanvaarding portefeuille overreden, doch trad, den 19 November 1819, te gelijk met den Generaal Dessolle en den Baron Louis weder uit den raad van ministers, en wijdde zich van dat tijdstip verre van het woelige Parijs, uitsluitend aan het landleven en de bewerking zijner gedenkschriften. Drie malen nog, na zijne verwijdering uit het ministerie, beklom hij het spreekgestoelte; in 1824, om zijn stelsel van krijgsopschrijving, tegen beperkende vernieuwingen, staande te houden.

De overtuiging, dat alleen de getuigenis van diegenen, welke de ondernemingen bestuurd hebben, in de krijgskunde waarlijk geldig is, was eene der hoofdoorzaken, die hem, met het doel om nut te stichten, de pen hebben doen opvatten. Duidelijkheid van voordragt, gezond en onpartijdig oordeel, stralen op elke bladzijde van zijnen letterkundigen arbeid door. Voor het overige was hij niet eigenlijk geleerd; en hij was er altijd gaarne op uit, om zijne neiging voor het werkdadige en zijne afkeerigheid tegen bespiegelende, onoplosbare en zulke vraagstukken te doen uitkomen, wier gepastheid hem niet spoedig duidelijk in het oog viel. Men beweert, dat hij zelfs weinig of niet was ingewijd in de wiskunstige wetenschappen, wier beoefening men gemeenlijk als een wezenlijk gedeelte van de krijgskundige opvoeding beschouwt; hoewel zelden een veldheer zijne beschikkingen zoo zorgvuldig heeft berekend, als hij. De oorlog was, in zijne oogen, eene zaak van het gezond verstand, den volksaard, eene aangeboren neiging, eene soort van natuurdrift, meer afhankelijk van het karakter, dan van de bekwaamheden des veldheers. De uitsluitende voorliefde der nieuweren voor gelijkmatigheid en gelijkvormigheid in het krijgswezen, beschouwde hij voor niet meer dan eene dwaling, zeker voor geene verbetering; en het gebruik van bovenmatig groote legers als een blijk van het verval, en niet van het toenemen der kunst. Van alle stelsels had hij een afkeer, en in het bijzonder van die, welke men doorgaans met den naam van *strategie* bestempelt. De zoo menigwerf opgeworpene vraag: Wat is oorlog? Kunst, Wetenschap of Handwerk? beantwoordde hij met: Geen van allen bij uitsluiting: *het is een handwerk voor den Soldaat, eene wetenschap voor den Officier, voor den Veldheer, eene kunst.*

(Allg. 1833, N°. 79.)

ADVERTISSEMENTEN.

ADMINISTRATIE DER SCHUTTERIJ.

Aan de minst inschrijvenden, (mits goedgekeurd wordende) zal onder nadere goedkeuring van de daartoe bevoegde Authoriteit, worden AANBESTEED, de leverantie der navolgende Goederen, voor de *Schutterij* dezer Plaats, hetzij in eens alle benoodigheden, of gedeeltelijk, — als:

700 *Uniform Rokken.*
800 *Chacots.*
800 *Pluimpjes.*
800 *Pompons.*
250 *Paar Whingsen.*
100 *Sabels met Scheden.*
600 *Kordon Riemen.*
600 *Patroontassen met Bandeliers.*
200 *Sabel Koppels.*
400 *Bajonet Koppels.*
400 *dito Scheden.*

De conditien dezer aanbesteding, liggen ter *visie* ten Kantore van den Kapitein Kwartiermeester der Schutterij, alwaar de inschrijvings-billetten zullen worden aangenomen, tot *ultimo* dezer maand.

Paramaribo, den 15 Februarij 1834.

P. FIERS SMEDING,
President van den Raad van Administratie.

(5893) TRANSPORTEN.

Den 1sten Februarij 1834. Exploicteur bij het Geregtshof, aan J. H. REIJEG, van den Buitengrond *Abigaëlslust*, gelegen aan het Pad van *Wanika*, aangekomen hebbende JACOBUS PHILIP ESSER.

Den 8sten. L. THIJM, gewezene Vendumeester en Ontvanger, aan JACOB GOMPERTS, van het Huis en Erf, aan de *Watermolenstraat*, L°. A. N°. 123.

Den 10den. ALEXANDER SALOMONS, Vendumeester, aan MARTINUS BERNARD CHOCOLAAD, van het Huis en Erf, aan de *Ledesmastraat*, L°. D. N°. 817.

Den 12den. L. THIJM, gewezene Vendumeester en Ontvanger, aan JACOT van IMTHURN, van een Huis en Erf, aan de *Hoogestraat*, L°. D. N°. 779.

Idem. JACOT van IMTHURN, aan PIETER HARREVELD, van het Huis en Erf, aan de *Hoogestraat*, L°. D. N°. 779.

Idem. Exploicteur bij het Geregtshof, aan G. L. RÖPERHOFF, van het Huis en Erf, op den hoek van de *Gravenstraat* en *Gouvernements-Plein*, L°. A. N°. 44, aangekomen hebbende CORNELIA SCHEPER en CONSTANTIA VERSCHUUR, gehuwd met JOHANNES SCHEEN.

HIJPOTHEEK.

Den 8 Februarij. JACOB GOMPERTS, *Eerste Hijpotheek*, ten behoeve H. G. ROUX, qq. Boedel THOMAS PLUNKETT, te vestigen op het Huis en Erf, aan de *Waterkant*, L°. A. N°. 74, en het Huis en Erf, aan de *Watermolenstraat*, L°. A. N°. 123.

Paramaribo, den 13 Februarij 1834.

WENTHOLT,
Adjunct Griffier.

(9514) Ten nutte van belanghebbenden, wordt door den ondergeteekenden, als daartoe door de Commissie tot de zaken der *Nieuwe Wees-, Kurateele- en Onbeheerde Boedel Kamer*, geautoriseerd, bekend gemaakt, dat sedert *primo* Januarij tot *ultimo* December 1833, bij opgemeld Departement zijn geliquideerd, de navolgende Boedels, als:

		SALDO IN KAS.
N°. 1.	JOHANNES DE LAGH	*f* 195-13
2.	FRANCISCUS JOSEPHUS ANTHEUNIS	» 4155-78^{5}
3.	ZADOK ELIAZER SOESMAN	» 285-27^{5}
4.	CLARIJNTJE van VALENTIJN	» 508-24
N°. 5.	MARGO van NEHRKORN	*f* 135-49^{5}
6.	ADOLF AVANTUUR van WINDHORST	» 1163-99
7.	Wed. CORNELIA NEIJDING, eerder Wed. HOUWELING, geb. HEIJSVERKERK.	» 357-20
8.	JOHN RELEY	» 1786-80[illegible]
9.	JOHANNES NIEMAN BRAAM	» 66-16
10.	IRIS of ELIZA van MUTTLEBURY	» 593-20
11.	HERMANUS REDEKER	» 1599-05
12.	PAULUS FRANÇOIS van ROOS	» 281-10[illegible]
13.	PIETER JOHANNES BECKER	» 31-48
14.	GEORGE FREDRIK DRANSFELDT	» 385-24
15.	PIETER DE WILDE	» 4-51^{5}
16.	ELISABETH MEIJERS	» 1502-72^{5}

Voorts, dat gedurende hetzelfde tijdvak zijn afgeloopen in eenen staat van *insolventie*, de Boedels: FELIX ANTHONIE VOLKMAN, HENDRIK DE VEER GEWELD, GEHRELS GERBRAND BOUWERMAN, JOACHIM FREDRIK STEFFENS en nagelatene Huisvrouw F. J. M. JOBIN, ISAK BUENO DE MESQUITA, BENJAMIN LEVIJ, EDUARD BACON JOYCE, ABRAHAM PATOIR, C. F. BODEUTSCH, LENA van LENTZ, WILHELM HALSKE, ANNA ROSALINA van MEIJER, ALEXANDER CUMMINGS, JOHANNES ADRIAAN NOORDHOORN, CORNELIA WILHELMINA STRIDDELS, wed. C. RINGELING, WILLEM HENDRIK SNIJDERS, JOHANNES JACOBUS VINCKE, JOHANNES VROLIJK, JOHANNES DANIEL FABER.

Paramaribo, den 15 Februarij 1834.

De Scriba bij de Commissie voornd.,
R. GOLLENSTEDE.

(9513) Op autorisatie van de Commissie tot de zaken van de *Nieuwe Wees-, Kurateele- en Onbeheerde Boedel Kamer*, zal de *Weesmeester der Nederlandsche Portugeesche Israëlitische Gemeente*, alhier, aan SIMON BAREND DE VRIES *nom. ux.*, overgeven, de helft in den Boedel en Nalatenschap van wijlen DANIEL JESSURUN LOBO.

Paramaribo, den 15 Februarij 1834.

De Scriba bij de Commissie voornd.,
R. GOLLENSTEDE.

(5788) VERLOREN:

Eene *Granaten Braselet* met *dito Slot*; de eerlijke Vinder, die dezelve teregt brengt, bij *Drukker dezes*, zal genereus beloond worden.

(5793) De ondergeteekende, verzoekt aan een ieder, hoegenaamd niets op haar *naam* of voor hare *rekening* te leveren, dan op een door haar *eigenhandig geteekend Requisiet*.

Wijders roept zij bij dezen op, alle degenen, die *regtmatige vorderingen* ten haren laste mogten hebben, onmiddellijk op te komen, om na accoord-bevinding, *betaling* te erlangen.

Paramaribo, den 13 Februarij 1834.

HENDRICA MOURITIA van LOBBRECHT.

SCHEEPSTIJDINGEN.

UITGEKLAARD.

Het Schip *de Jonge Gerbrand*, Kapt. C. FASEL, lading: 258 vaten Suiker, 53 balen schoone Katoen en 1890 ℔ oud Koper.

Het Schip *Sophia Maria*, Kapt. RÖPERHOFF, lading: 491 vaten Suiker, 45 balen schoone Katoen en 3 dito vuile Katoen.

Het Schip *Wilhelmina Frederica*, Kapt. J. H. BODEMAN, lading: 64 vaten en 879 balen heele Koffij, 4 vaten en 93 balen gebroken Koffij; 94 balen sch. Katoen, 5 balen vuile Katoen en 3 balen Caçao.

Gedrukt te Paramaribo, bij de Erven J. BRINK.